

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 23-24
Institution	VUC Holstebro Lemvig Struer
Uddannelse	Hf/hfe
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer(e)	Henriette Christine Dideriksen
Hold	Ps1b0123

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion
Titel 2	Barndomsliv
Titel 3	Skoleliv
Titel 4	Feltundersøgelser
Titel 5	Ungdomsliv
Titel 6	Ondskab

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion
Indhold	<p>Beskrivelse</p> <p>Ganske kort introduktionsforløb, hvor vi først og fremmest har arbejdet fagligt med, hvordan mangfoldighed, kulturelle forskelle og diversitet under de rette omstændigheder kan skabe grobund for nytænkning og læringsbefordrende samarbejde.</p> <p>Derudover har vi beskæftiget os med, hvad det vil sige at arbejde videnskabeligt med psykologien.</p> <p>Faglige artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hannibal, J.: Den videnskabelige psykologi • Tonsberg, S.(2020): Mangfoldige teams skaber nytænkning og sund forstyrrelse. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: Asterisk93-s12-14.pdf (au.dk)
Omfang	Ca. 6 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <p>– redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden</p> <p>– vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger</p>
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Titel 2	Barndomsliv
Indhold	<p>Beskrivelse</p> <p>I dette tema har vi beskæftiget os med omsorgens betydning for menneskets udvikling. I den forbindelse har vi særligt arbejdet med de klassiske udviklingspsykologiske teoretikere, herunder Daniel N. Stern, John Bowlby, Harry Harlow, Mary Ainsworth m.fl.</p> <p>Derudover har vi beskæftiget os med nyere forskning præsenteret af bl.a. Rudolph Schaffer og Dion Sommer. Forskning der alt sammen peger på, at mennesker kan klare udviklingsopgaven godt på trods af omsorgssvigt og deprivation. Vi har her haft fokus på resiliens, og hvorledes man rent praktisk kan arbejde med at styrke børns modstandsdygtighed.</p> <p>Bøger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høgh-Olesen, H. og Dalsgaard, T. (2015): Psykologiens opdagelse af livets bånd. I: <i>20 PSYKOLOGISKE EKSPERIMENTER – DER ÆNDREDE VORES SYN PÅ VERDEN</i>. (s. 146-158). Plurafutura publishing • Jerlang, E. (2008): Rene Spitz. I: <i>Udviklingspsykologiske teorier</i>. (s. 159). Hans Reitzels Forlag • Larsen, O.S. (2008): John Bowlby. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 96-98). Systime • Jerlang, E. (2008): Stier for udvikling og De indre arbejdsmodeller. I: <i>Udviklingspsykologiske teorier</i>. (s. 166-168). Hans Reitzels Forlag • Høgh-Olesen, H. og Dalsgaard, T. (2015): Menneskets tilknytning. I <i>20 PSYKOLOGISKE EKSPERIMENTER – DER ÆNDREDE VORES SYN PÅ VERDEN</i>. (s. 159-178). Plurafutura publishing • Larsen, O.S. (2008): Den moderne spædbarnsforskning. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 80-95) Systime • Jerlang, E. (2008): Stern – RIG´er. I: <i>Udviklingspsykologiske teorier</i>. (s. 436-439). Hans Reitzels forlag <p>Faglige artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rygård, N.P.: Hvad er ”tilknytningsforstyrrelser” hos børn og unge. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: https://psykveje.systeme.dk/?id=5125 • Larsen, O.S.: Risiko og resiliens. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: https://psykveje.systeme.dk/?id=5123 • Tonsberg, S.: Hvor kommer modstandskraften fra? Lokaliseret d. 08.05.2021 på: Asterisk77-s4-9.pdf (au.dk) • Jørgensen, S.S. (1993): Rudolph Schaffer: Barndommens betydning. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://ibog.psykologiensveje.systeme.dk/index.php?id=530 • Veik, S.(1998): Rudolph Schaffer: ”Børns udvikling”. I: <i>Psychology Review</i>, februar, 1998.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ukendt: Hvorfor skal vi investere i daginstitutioner. Lokaliseret d. 3.10.2017 på: https://www.bupl.dk/bupl_nordjylland/profession/hvorfor_skal_vi_investere_i_daginstitutionen?opendocument <p>Artikler brugt i analytisk øjemed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bech-Jessen, F.(2015): Tre fortællinger om at bryde et mønster. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: Tre fortællinger om at bryde et mønster - Kristeligt Dagblad (kristeligt-dagblad.dk) • Jepsen, H. (2017): Hvordan kan man som mor svigte sit barn så meget? - Hun kørte i Bilka og kom hjem seks dage senere. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: Hvordan kan man som mor svigte sit eget barn så meget? - Hun kørte i Bilka og kom hjem seks dage senere - TV 2 • Andersen, K. V. (2017): Stor dansk undersøgelse: Vigtigt at snakke med babyer. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: Stor dansk undersøgelse: Vigtigt at snakke med babyer - TV 2 <p>Medier/videoklip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukendt. (2018): Sådan overlever du en lortebarnndom. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: Sådan overlever du en lortebarnndom Se online her DRTV • Ukendt. (2016): VIDEO Eksperiment: Hvordan reagerer vi på voldsomme forældre. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: https://www.dr.dk/levnu/boern/video-eksperiment-hvordan-reagerer-vi-paa-voldsomme-foraeldre
Omfang	Ca. 40 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst – formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Titel 3	Skoleliv
Indhold	<p>Beskrivelse:</p> <p>I forlængelse af temaet barndomsliv rettes optikken mod livet i skolen. I dette tema har vi beskæftiget os med læring og in- og eksklusionsprocesser i en skolemæssig kontekst. Temaet har været tilrettelagt som en tottrinsraket, hvor den første del har omhandlet læring med det formål at give eleverne indblik i forskellige læringsteoretiske perspektiver. Eleverne har her både læst klassiske læringsteorier som behaviorismen, kognitiv psykologi og den kulturhistoriske skole, men de er også blevet introduceret for nyere læringsteori præsenteret af Lave og Wenger.</p> <p>I anden del af temaet har vi beskæftiget os med mobning i skolen, herunder har vi fokuseret på to forskellige forklaringsmodeller - den individorienterede og den relationelle orienterede tilgang - repræsenteret ved Dan Olweus samt eXbusforskerne Dorte Marie Søndergaard, Helle Rabøl Hansen .</p> <p>Bøger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Larsen, O.S. (2008): Behaviorisme. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 127-142). Systime • Larsen, O.S. (2008): Viden, læring og undervisning. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 199-216). Systime • Dideriksen, H.C. (2015): Jean Lave og Etienne Wenger. (Ikke udgivet) <p>Faglige artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weirsøe, M. og Mehlsen, C. (2009): Nye øjne på mobning. I <i>Asterisk</i> nr. 46. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://edu.au.dk/aktuelt/asterisk/magasinetasteriskarkiv/arkiv-tidligere-numre/asterisk-46/ • Holm, C. (2009): Hellere lide i fællesskabet end stå udenfor. I <i>Asterisk</i> nr. 46. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://edu.au.dk/aktuelt/asterisk/magasinetasteriskarkiv/arkiv-tidligere-numre/asterisk-46/ • Fugl, M. (2009): Buksevand for øjnene af hele verden. I <i>Asterisk</i> nr. 46. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://edu.au.dk/aktuelt/asterisk/magasinetasteriskarkiv/arkiv-tidligere-numre/asterisk-46/ • Vad, T. (2011): Borbjerg Skole. Information om PALS. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://borbjergskole.skoleporten.dk/sp • DR.dk: Mobning i tal. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://www.dr.dk/skole/Klassenstime/Mobning/Mobberne/20100514155607_2.htm • NFA (2013): Resume af undersøgelsen ”Arbejdsmiljø og helbred i 2012”. lokaliseret d. 28.04.2015 på:

	<p>http://www.arbejdsmiljoforskning.dk/da/arbejdsmiljoedata/arbejdsmiljoe-og-helbred-20/arbejdsmiljo-og-helbred-2012/resume</p> <ul style="list-style-type: none"> Nielsen, J.C., Sørensen, N. U. & Osmec, M. N. (2010): Når det er svært at være ung i Danmark – unges trivsel og mistrivsel i tal. (s.7, 55, 66). Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://www.cefu.dk/media/225966/trivsel_version_6.pdf <p>Artikler brugt i analytisk øjemed:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hintz, L. (2014): Ingen af jer forstod, hvor ondt det gjorde. I: <i>Politiken</i>. Lokaliseret d. 28.04.2015 på: http://politiken.dk/debat/ECE2428522/ingen-af-jer-forstod-hvor-ondt-det-gjorde/ Mainz, P. og Fals, K.B. (2016): Gymnasieelever tør ikke række hånden op i timerne. I: <i>Politiken</i>. Lokaliseret d. 26.04.2016 på: http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3033596/gymnasieelever-toer-ikke-raekke-haanden-op-i-timerne/ Kold, J.S. (ukendt årstal): Ingen af de voksne sagde fra. Lokaliseret d. 19.01.2017 på: https://bornsvilkar.dk/fokus/mobning/ingen-af-de-voksne-sagde-fra Jørgensen, E. (2016): Facebook-gruppen hvor Mia blev delt: Et lokum fuld af hån og humor. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: https://fyens.dk/artikel/facebook-gruppen-hvor-mia-blev-delt-et-lokum-fuld-af-h%C3%A5n-og-humor <p>Supplerende litteratur: (Materialet er ikke udleveret til de studerende)</p> <ul style="list-style-type: none"> Hansen, H. R. (2012): Mads, mobning og skoleklassen som mikrosamfund. (s. 273-286). I: <i>Psykologi for lærerstuderende og lærere</i>. Akademisk forlag Tanggaard, L. (2012): Læring i skolen i et socialt og kulturelt perspektiv. (183-195). I: <i>Psykologi for lærerstuderende og lærere</i>. Akademisk forlag.
Omfang	Ca. 36 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst – formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag

	<ul style="list-style-type: none"> – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Titel 4	Feltundersøgelser
Indhold	<p>Beskrivelse:</p> <p>I tema 4 har vi arbejdet med psykologiens videnskabsteori og metoder. Temaet er gennemført som et projektorienteret forløb, hvor eleverne indledningsvist blev præsenteret for fagets videnskabsteori og metoder. Dernæst arbejdede eleverne i grupper med en projektopgave, hvor det blandt mere har været et krav, at de selv har planlagt og gennemført mindre feltundersøgelser. Forløbet blev afsluttet med en aflevering. I temaet er der anvendt en praktisk anvendelsesorienteret didaktik i forsøget på at gøre det abstrakte mere konkret.</p> <p>Bøger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Larsen, O.S. (2008): Naturvidenskab, humanvidenskab og samfundsvidenskab. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 19-24). Systime • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Videnskabsteori og metode(1,9 sider). I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5753 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Metode(3,8 sider). I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5754 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Eksperiment(12,5 sider). I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5812 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Observationsundersøgelse(2,2 sider) . I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5756 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Spørgeskemaundersøgelse(2 sider). I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5758 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Korrelationsundersøgelse(3,3 sider). I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5757

	<ul style="list-style-type: none"> • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Tvær- og længdesnitsundersøgelse(2 sider) . I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5760 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Tvillingeundersøgelse(1 side). I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5761 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Tværkulturel undersøgelse(1,8 sider). I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5762 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Interview(2,9 sider). I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5763 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Casestudie(1.1 sider). I <i>psykologiens veje</i> Ibog. Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5764 • Larsen, O.S.(ukendt årstal): Kritisk vurdering af undersøgelser(3,5 sider). I <i>Psykologiens veje</i>. Ibog. på Systime. Lokaliseret d. 01.05.2022 på: https://psykveje.systime.dk/?id=5765 <p>Supplerende litteratur: (Materialet er ikke udleveret til de studerende)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Christensen, G. (2014): <i>Psykologien som videnskab. I:Psykologiens videnskabsteori en introduktion.</i> (93-116). Samfundslitteratur <p>Medier/videoklip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Feral (wild) Russian child Oxana Malaya (dog child)</i>. MPG. Lokaliseret d. 24.11.2014 på: https://www.youtube.com/watch?v=93HymGXC_wM • <i>Dement'' fik minimal hjælp – sådan kan du hjælpe</i>. Lokaliseret d. 08.05.2021 på: 'Dement' fik minimal hjælp - sådan kan du hjælpe - TV 2 • <i>Du lytter til forskning i børnepsykologi. Interview med Peter Krøjgaard</i>. Lokaliseret d. 04.05.2023 på: https://undersogelseripsykologi.systime.dk/
Omfang	Ca. 28 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst – redegøre for og kritisk forholde sig til fagets forskningsmetoder, herunder kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden

	<ul style="list-style-type: none"> – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde – demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Titel 5	Ungdomsliv i det senmoderne
Indhold	<p>I dette tema har vi beskæftiget os med ungdomslivet i det senmoderne samfund.</p> <p>Vi har først med afsæt i Thomas Ziehe fokuseret på udfordringer i det senmoderne samfund (herunder stress), og dernæst hvilke betydninger udfordringerne kan få for unges identitetsdannelse og selvudvikling. I tilknytning hertil har vi arbejdet med teoretiske perspektiver som: Henrik Høgh-Olesens personlighedsforståelse, Jan Tønnesvangs identitetsforståelse og Erving Goffmans beskrivelse af mennesket som et væsen, der indtager forskellige roller, som varierer alt efter situation og social kontekst. Temaet blev afsluttet med en faglig artikel, hvor forskellige forskere debatterer hvilke betydninger det kan få, at italesætte dygtige piger som 12-talspiger.</p> <p>Bøger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brøndum, P. og Hansen, T.H. (2014): Thomas Ziehe – Formbarhed i det senmoderne samfund. I: <i>Luk samfundet op</i>. (s. 73-76). Columbus • Høgh-Olesen, H og Dalsgaard, T. (2015): Testpiloter og tryghedsnarkomaner. I: <i>MÆRKELIGE MENNESKE – moderne personlighedspsykologi</i>. (s. 163-195). Plurafutura publishing • Tønnesvang, J. (2009): Identitet og integritet. I: <i>Skolen som vitaliseringsmiljø – for dannelse, identitet og fællesskab</i>. (s. 97-110). Klim • Nielsen, P. (2013): Postmoderne psykologi. I: <i>Grundlæggende PSYKOLOGI OG SOCIALPSYKOLOGI</i>. (s. 121-136). Forlaget ØKONOM <p>Faglige artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tonsberg, S. (2015): 12-TALS-PIGER: DA DET BLEV ET PROBLEM AT KLARE SIG GODT I SKOLEN. I: <i>Asterisk nr. 76</i>. Lokaliseret d. 19.01.2017 på: http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Asterisk/76/Asterisk76-s11-15.pdf <p>Artikler anvendt i analytisk øjemed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majgaard, T. (2011): Ekstremsport i hverdagen. I: <i>INJOUR</i>. Lokaliseret d. 19.01.2017 på: http://www.injour.dk/artikler/features/259-ekstremsport-i-hverdagen.html

	<ul style="list-style-type: none"> Feltholt, L. (2014): Eksperter om unges trivsel: Det perfekte er det nye normale. I: <i>POLITIKEN</i>. Lokaliseret d. 19.1.2017 på: http://politiken.dk/forbrugogliv/livsstil/trivsel/article5543865.ece
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	Blandede

Titel 6	Ondskab
Indhold	<p>Beskrivelse</p> <p>I tema 5 har vi set nærmere på, hvad ondskab er, og hvordan ondskab bliver til.</p> <p>Temaet har været tilrettelagt, så vi først har læst Salcels forståelse af det senmoderne samfund, som hun mener tvinger mennesket til økonomisk og strategisk tænkning. Hertil har vi tilsat en filosofisk vinkel med Hendricks, der sætter spilteori på de mellem menneskelige relationer. Samlet har de bidraget til et kritisk blik på det senmoderne menneske og en mulig tilbøjelighed til egoisme – måske endda ondskab.</p> <p>Dernæst har vi læst en grundbogstekst, som har indført os i Svendsens ondskabstypologi, Cohens forståelse af ondskab som evnen til at slå empati til og fra og Bubers relationstyper subjekt-subjekt-relationen og subjekt-objekt-relationen.</p> <p>Dette blev efterfulgt læsning af flere klassiske socialpsykologiske teoretikere som Milgram, Sherif, Stoner, Asch, Tajfel og Turner, men også nyere socialpsykologisk forskning af Verlyté der med teksten ”Har du ingen humor” retter fokus på humor som en inkluderende, men også en mulig ekskluderende og ondskabsfuld kraft.</p> <p>Temaet blev afrundet med et blik på den ”syge” ondskab, hvor vi med profileren McLean rettede optikken mod femicide og dermed kønsperspektivet på</p>

	<p>seriemordere, dette blev nuanceret med klinisk psykologi og det nye diagnoseapparat ICD-11, hvor vi bl.a. har beskæftiget os med personlighedsforstyrrelser. Her har vi fokuseret på generelle diagnostiske betingelser, de forskellige sværhedsgrader af personlighedsforstyrrelser og de 5 trækdomæner.</p> <p>Bøger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Larsen, O.S. (2015): Socialpsykologi. I: <i>Psykologiens veje</i>. (s. 341-342, 345-346, 347-351, 354-358 og 371-373). Systime • Ravn, F.A.P. og Wolf, T. (2015): Renata Salecl og illusionen om de frie valg. I: <i>Fra celle til selfie</i>. (s. 109-110). Columbus • Ravn, F.A.P. og Wolf, T. (2015): Ondskab. I: <i>Fra celle til selfie</i>. (s. 230-233). Columbus • Bach, B. og Simonsen, S. (2023): ICD-11. I: <i>ICD-11 personlighedsforstyrrelser – En Klinisk Vejledning</i>. (s. 22-29, 101-115). Hogrefe • McLean, F. (2023): MADONNA- OG LUDERKOMPLEKSET: KORTET MED DE 37 XÉR. I: <i>Ondskabens psykologi – Profiler af seriemordere</i>. (s. 146-171). Lindhardt og Ringhof <p>Faglige artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hendricks, V.: <i>Vincent Hendricks: Hold op med konstant at tænke: "Hvad med mig?"</i>. Lokaliseret d. 01.05.2024 på: https://videnskab.dk/kultur-samfund/vincent-hendricks-hold-op-med-konstant-at-taenke-hvad-med-mig/ • Verlyté, M.: <i>Har du ingen humor?</i>. Lokaliseret d. 01.05.2024 på: https://dpu.au.dk/asterisk/har-du-ingen-humor <p>Medier/videoklip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alstrup, K. m.fl. (2023): Nødråb i natten. Lokaliseret d. 01.05.2024 på: https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=titel:%20N%C3%B8dr%C3%A5b%20i%20natten&orderby=title&SearchID=f0ba592b-7c31-42e0-8e58-c4b629867ea9&index=1
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål Eleverne skal kunne:</p> <p>– demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst – formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag – inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger – vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger – argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
Væsentligste arbejdsformer	Blandede